

РАЗВІЦЦЁ ІНФАРМАЦЫЙНАЙ КУЛЬТУРЫ СУЧАСНАГА ПЕДАГОГА ЯК АДЗІН З ПЕРСПЕКТЫЎНЫХ НАПРАМКАЎ МЕТАДЫЧНАЙ РАБОТЫ ГІМНАЗІІ

Санько Анастасія Міхайлаўна,

*намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце, настаўнік беларускай мовы і літаратуры, ДУА «Гімназія № 2 г. Салігорска»
(г. Салігорск, Рэспубліка Беларусь)*

Разглядаюцца асноўныя напрамкі метадычнай работы гімназіі па фарміраванні інфармацыйнай культуры педагогаў: выкарыстанне электронных сродкаў навучання, віртуальнае метадычнае суправаджэнне, укараненне тэхналогіі дыстанцыйнага навучання.

Ключавыя словы. Інфармацыйная культура, метадычнае суправаджэнне, дастанцыйнае навучанне, электронныя сродкі навучання.

Сённяя настаўніку вельмі важна рухацца наперад у сваёй прафесійнай дзейнасці. Спыніцца ў сваім прафесіянальным развіцці – значыць спыніцца назаўсёды. Таму важна побач з традыцыйным правядзеннем вучэбнага занятку ўкараняць новыя формы і метады. З развіццём камп’ютарных тэхналогій адбывалася своеасаблівая «рэвалюцыя» ў адукацыі. Пры традыцыйнай форме навучання настаўнік здабывае веды, перадае іх, а вучань пасіўна ўспрымае. Гэта не можа не ўплываць на якасць адукацыі. Таму вельмі важна ўлічваць хуткасць інфармацыйнага патоку, умовы, накіраваныя на развіццё ў вучняў навыкаў крытычнага аналізу інфармацыі, планавання сваёй дзейнасці і эфектыўнага ажыццяўлення ідэй.

Сённяя актыўна развіваецца сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі. І гэта паказвае на неабходнасць змянення той вучэбнай сітуацыі, што складвалася стагоддзямі. Неабходна ісці наперад, змяняць метады і формы работы сродкамі інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій. Бо ў сучасным грамадстве і на рынку працы запатрабаваны навыкі XXI стагоддзя: творчы падыход і наватарства, крытычнае мысленне і здольнасць вырашаць складаныя задачы, камунікабельнасць і супрацоўніцтва, інфармацыйная і медыяграмацыйнасць, гнуткасць і здольнасць да адаптацыі, лідарства і адказнасць.

Новая пазіцыя настаўніка – здольнасць да паспяховага пераўтварэння ў жыццё сучасных форм і метадаў. Настаўнік, які прымяняе новыя тэхналогіі і тэхнікі, валодае якаснай перавагай перад калегамі.

Так, роля настаўніка мяняецца. Яна па-ранейшаму важная. Але задача настаўніка як арганізатара адукацыйнага працэсу заключаецца не ў тым, каб правесці вучэбны занятак і перадаць веды, а ў тым, каб стварыць навукова-праблемную сітуацыю для пазнаваўча-пошукавай дзейнасці навучэнцаў.

З мэтай непрырыўнага ўдасканалення прафесійных кампетэнцый і забеспячэння развіцця педагагічных работнікаў у гімназіі функцыянуе метадычнае суправаджэнне. Для ўдасканалення прафесійных кампетэнцый

педагогічнага калектыву рэалізоўваўся педагогічны праект «Развіццё прафесійнай кампетэннасці педагогаў у сістэме метадычнай работы гімназіі» (2017-2020), актуальнасць якога зыходзіла з неабходнасці прыняцця педагогамі патрабаванняў сучаснага грамадства. Бо патрабаванні, якія прад'яўляе да выпускніка агульнаадукацыйных устаноў XXI стагоддзю, мяркуюць наяўнасць у педагогаў умення эфектыўна працаваць у сацыяльна-педагогічных умовах, што пастаянна змяняюцца.

У выніку рэалізацыі праекта мы распрацавалі і ўкаранілі мадэль метадычнай сеткі гімназіі па забеспячэнні ўдасканалення прафесійных кампетэнцый педагогаў; стварылі віртуальны метадычны кабінет, што забяспечвае метадычнае суправаджэнне педагогаў, а таксама інформавігатар па віртуальным кабінете; распрацавалі мадэль кампетэнцый педагогаў гімназіі; садзейнічалі развіццю станоўчага сацыяльна-псіхалагічнага клімату ў педагогічным калектыве для развіцця далейшай інавацыйнай дзейнасці; ацанілі ўзровень сфарміраванасці кампетэнцый педагогаў гімназіі.

Адным з перспектыўных напрамкаў метадычнай работы з'яўляецца інфарматызацыя адукацыйнага працэсу і развіццё ІТ-граматанасці педагогаў. Навукова-тэхнічныя працэсы і ўзровень развіцця сучаснага грамадства патрабуюць развіцця новага віду адукацыі, абумоўленага патрэбай не толькі ў індывідуальным развіцці асобы, але і ў выкарыстанні новых тэхналогій, якія садзейнічаюць уменню самастойнага руху ў інфармацыйных палях, у якіх навучэнец змог бы ставіць і вырашаць задачы ў штодзённым жыцці.

Для павышэння інфармацыйнай культуры педагогаў у гімназіі арганізавана работа па прымяненні сучасных электронных адукацыйных рэсурсаў у працэсе навучання ў рамках работы пастаянна дзейнічаючага семінара «Сучасны ўрок». Педагагі працуюць над укараненнем электронных сшыткаў (настаўнік гісторыі і грамадазнаўства Ларчык Л.А.), прымяненнем дапоўненай рэальнасці і мабільных дадаткаў (настаўнік англійскай мовы Алімава В.Г.). Актыўна прымяняюць электронныя адукацыйныя рэсурсы: LearningApps, Triventy, Kahoot, ZipGrade, Plikers, QR-коды, google-формы і інш.

Электронныя сродкі навучання – выдатны дыдактычны сродак, што дазваляе выходзіць асобу згодна з патрабаваннямі сучаснага жыцця. Бясспрэчна, што ў сучаснай школе камп'ютар не вырашае ўсіх праблем, ён застаецца толькі шматфункцыянальным тэхнічным сродкам навучання. Але інфармацыйныя тэхналогіі, у сукупнасці з правільна падобранымі (або спраектаванымі) тэхналогіямі навучання, ствараюць неабходны ўзровень якасці, варыятыўнасці, дыферэнцыяцыі і індывідуалізацыі навучання і выхавання.

Працуючы з электроннымі сродкамі навучання, педагогі паступова прыйшлі да высновы, што неабходна і далей павышаць іх удзел у сваёй працы. Зручным сродкам для максімальнага скарачэння часу праектавання ўрока, а таксама складання тэхналагічнай карты вучэбнага занятку стаў электронны кантруктар «Ад мэты да выніку» (распрацаваны ў фармаце Excel). Дадзенае

пытанне з'яўляецца важным, паколькі тэхналагічная карта дазваляе сістэмна каардынаваць дзейнасць настаўніка і вучняў, на практыцы рэалізоўваць міжпрадметныя сувязі, выконваць дыягностыку дасягненняў плануемых вынікаў вучнямі на кожным этапе засваення тэмы.

Тэхналагічная карта з'яўляецца таксама і добрым даведнікам па вучэбнай тэме, дазваляючы аптымізаваць адукацыйны працэс. Сістэматычнае прымяненне тэхналагічнай карты дае настаўніку магчымасць паслядоўна фарміраваць асноўныя кампетэнцыі навучэнцаў.

Педагогі павышаюць узровень інфармацыйнай культуры, распрацоўваючы і напаяваючы ўласныя сайты (настаўнікі гісторыі і грамадазнаўства Ларчык Л.А., Таміла В.М., намеснік дырэктара Санько А.М., метадыст гімназіі Івашка Н.Б, настаўнік англійскай мовы Скалабан В.С., настаўнік беларускай мовы і літаратуры Мамановіч К.С.). Многія педагогі маюць свае ВМК, мабільныя дадаткі і актыўна выкарыстоўваюць у сваёй дзейнасці электронныя адукацыйныя рэсурсы (Алімава В.Г., Вінаградава А.М., Маліноўская Т.Д.).

У гімназіі функцыянуе віртуальны метадычны кабінет, а таксама віртуальны метадычны кабінет класных кіраўнікоў, віртуальны кабінет педагогаў-псіхолагаў, што таксама спрыяе павышэнню інфармацыйнай культуры педагагічных работнікаў. На стадыі ўдасканалення знаходзяцца прадметныя віртуальныя метадычныя кабінеты.

Настаўнікі рэзультатыўна выступаюць з вопытам прымянення інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій у адукацыйным працэсе. Так, штогод настаўнікі становяцца пераможцамі такіх конкурсаў як «Педагагічная ІТ-мазаіка» (Ларчык Л.А., Алімава В.Г.) і пад.

Арганізавана работа з малодшымі гімназістамі па праграмаванні ў асяроддзі Scratch. Праведзены аналіз адукацыйных інтарэсаў навучэнцаў і іх законных прадстаўнікоў дазволіў выявіць актуальнасць атрымання ведаў з прымяненнем інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій. Вынікі апытання паказалі, што законныя прадстаўнікі ўсведамляюць важнасць і неабходнасць выкарыстання дыстанцыйных тэхналогій. 72 % рэспандэнтаў упэўнены ў тым, што выкарытанне дыстанцыйных тэхналогій садзейнічае павышэнню якасці адукацыйнага працэсу.

У выніку з 2020/2021 навучальнага года ў гімназіі рэалізуецца педагагічны праект «Развіццё прадметных кампетэнцый навучэнцаў у працэсе дыстанцыйнага навучання». Актуальнасць праекта заключаецца ў тым, што тэхналогія дыстанцыйнага навучання забяспечвае максімальна магчымую інтэрактыўнасць паміж навучэнцам і педагогам, зваротную сувязь, індывідуалізацыю навучання. Прадстаўляе магчымаць вучню выконваць заданні па індывідуальным графіку. Калі навучэнец недастаткова добра выканаў работу, то педагог можа вярнуць на дапрацоўку, указаўшы на памылкі, што садзейнічае развіццю крытычнага, прадуктыўнага мыслення.

З мэтай рэалізацыі праекта арганізавана работа творчай групы «Сістэма дыстанцыйнага навучання ў гімназіі».

Ва ўмовах эпідэміялагічнай сітуацыі педагогамі арганізавана анлайн-навучанне на базе платформы дыстанцыйнага навучання гімназіі, распрацаваны курсы па гуманітарным дысцыплінам, тэсты па матэматыцы.

Плануецца, што рэалізацыя дадзенага праекта дазволіць павысіць якасць ведаў вучняў, створыць станоўчыя ўмовы для прадуктыўнага ўзаемадзеяння педагога і навучэнца, педагога і законных прадстаўнікоў, іх уключанасць у адукацыйны працэс; дазволіць навучэнцам пераадолець цяжкасці, забяспечыць падрыхтоўку выпускнікоў да жыцця ва ўмовах інфармацыйнага грамадства; дазволіць навучэнцам, што знаходзяцца дома па аб'ектыўных прычынах аддалена ад навучальнай установы, непрырыўна засвойваць адукацыйныя праграмы; дазволіць стварыць новыя ўмовы для павышэння прафесійнага майстэрства педагогаў гімназіі, засвоіць новыя формы навучання, стварыць навучальныя курсы, арганізаваць і ўкараніць дадзеную тэхналогію па індывідуальных траекторыях навучэнцаў.

Такім чынам, валоданне педагогамі высокім узроўнем прафесійнай кампетэнтнасці дазваляе фарміраваць у навучэнцаў навыкі ХХІ стагоддзя, неабходныя выпускнікам для далейшага прафесійнага самавызначэння і канкурэнтаздольнасці на рынку працы.

Ужо сёння мы можам гаварыць пра станоўчую дынаміку ва ўзроўні прафесійнай кампетэнцыі педагогаў, адзначаецца павышэнне кіраўніцкай кампетэнцыі педагагічных работнікаў.

Літаратура

1. Иванова, И. Педагогические инварианты Френе / И.Иванова // Методический кабинет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://metkab32.blogspot.com.by/2013/12/blog-post.html>. – Дата доступа: 22.11.2021.
2. Логинова А. В. Смешанное обучение: причины нежелания преподавателей использовать современные технологии в образовательном процессе // Молодой ученый. – 2015. – №11. – С. 1399-1402.
3. Наука и техника // Lenta.ru [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://lenta.ru/articles/2013/06/26/khan>. – Дата доступа: 26.11.2021.
4. Якиманская И.С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе. – М.: Сентябрь, 1996. – 96с.

DEVELOPMENT OF THE INFORMATION CULTURE OF THE MODERN TEACHER AS ONE OF THE PROSPECTIVE DIRECTIONS OF THE METHODOICAL WORK OF THE GYMNASIUM

A.M. Sanko

The main directions of methodical work of the gymnasium on formation of information culture of teachers are considered: use of electronic means of training, virtual methodical support, introduction of technology of distance learning.

Keywords. Information culture, methodical support, distance learning, e-learning tools.